

LIBRIS

We know
books

Alte titluri de Immanuel Velikovsky

Ciocnirea lumilor

Marile cataclisme terestre

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VELIKOVSKY, IMMANUEL

Epoci în haos / Immanuel Velikovsky ; trad. de Nicolae
Constantinescu. - București : Editura Daksha, 2023-

4 vol.

ISBN 978-973-1965-77-2

**Vol. 1 : Reconstituirea istoriei antice de la Exodul biblic
la faraonul Akhenaton.** - 2023. - ISBN 978-973-1965-78-9

I. Constantinescu, Nicolae (trad.)

94

Original edition (1952) by Doubleday & Company, Inc., Garden City, New York
Copyright © by Shulamit V. Kogan and Ruth V. Sharon

Copyright © 2023 Editura Daksha - Mysterium Books srl
Toate drepturile aparțin în exclusivitate editurii Daksha.

Editura Daksha - Mysterium Books srl

Tel. 0726.334.721

E-mail comenzi@edituradaksha.ro

Web www.edituradaksha.ro

Editor: Sorin Hurmuz

IMMANUEL VELIKOVSKY

EPOCI ÎN HAOS

volumul 1

**Reconstituirea istoriei antice de la
Exodul biblic la faraonul Akhenaton**

Traducere de Nicolae Constantinescu

București, 2023

CUPRINS

Prefață.....	9
Introducere.....	15
Cronologia Egiptului stabilită de istoricii „clasici”.....	18

CAPITOLUL I – ÎN CĂUTAREA UNEI LEGĂTURI ÎNTRE ISTORIA**EGIPTULUI ȘI CEA A ISRAELIȚILOR**

Două ținuturi și trecutul lor	25
Care este data istorică a Exodului?	29
Plăgi și prevestiri.....	35
Cataclism.....	41
Plăgile și mărturia unui egiptean, martor ocular.....	44
Egiptul și Cataclismul.....	46
Ultima noapte dinaintea Exodului.....	51
Primul născut sau alesul.....	53
Revolta și fuga.....	56
Hiksoșii invadează Egiptul	59
Pi-Hahiroth.....	61
Papirusul de la Ermitaj.....	67
Două întrebări.....	69
Creta.....	72

Capitolul II - HIKSOȘII

Cine erau hiksoșii	75
Israelii se întâlnesc cu hiksoșii.....	77
Cataclismul din țările arabe	81
Faraonii amaleciți după tradițiile arabe.....	83
Hiksoșii în Egipt.....	86
Malakhei-Roim, regi-păștori.....	88
Palestina sub dominația hiksoșilor	90
Durata perioadei hiksoșilor	94
Expulzarea hiksoșilor din analele egiptene și ebraice.....	95
Retragerea hiksoșilor la Iduma	99

Regina Tahpenes	104
Amplasamentul cetății Auaris	104
Comparație între hiksoși și amaleciți	107
Confundarea hiksoșilor cu israeliții marchează începutul antisemitismului	110
Echilibrul Istoriei Lumii	114

Capitolul III – REGINA DIN SABA

Doi suzerani	119
De unde venea regina din Saba?	121
Unde s-a dus regina Hașepsut?	123
Drumul de la Teba la Ierusalim	128
Paruah îl întâlnește pe mesagerul reginei	130
Hașepsut conduce expediția în Țara Sfântă	131
Regiunea glorioasă a Țării lui Dumnezeu	134
Dorințele reginei din Saba	137
Corăbiile au ajuns la Teba	143
Terasele cu arbori algummim	146
Imitarea templului și a serviciul divin	150
Originea cuvintelor „pontif” și „Punt”	152
Make-da și Make-ra	154
A vizitat Hașepsut țara reginei din Saba?	159

Capitolul IV – TEMPLUL DIN IERUSALIM

Tutmes al III-lea pregătește distrugerea templului din Ierusalim	163
Tutmes al III-lea invadează Palestina	168
Kadesh și Iuda	170
Vasele și mobilierul din templul lui Solomon	174
Colecțiile zoologice și botanice ale Palestinei	185
Genubath, regele din Edom	188
Prințesa Ano	190
Civilizația uluitoare	190
Țara lui Dumnezeu și Rezenu	192
Sosenk (Shoshenk)	196
Rezumat	198

Capitolul V – RAS SHAMRA

Calendarul culturii minoice și al celei miceniene	201
Camerele funerare	204
Elemente grecești în textele de la Ras Shamra	206
Elemente ebraice. Paralelă între două citate și două epoci	209
Critica Bibliei și a documentelor de la ras Shamra	215
Trogloidiți sau carieni?	217
Limba carienilor	222
Amenofis al II-lea	225
Poemul lui Keret	230
Sfârșitul Ugaritului	238
Ecouri târzii	239

Capitolul VI – SCRISORILE DE LA EL-AMARNA

Scrisorile de la el-Amarna și epoca în care au fost scrise	241
Ierusalimul, Samaria și Jezreel	247
Cei cinci regi	251
Scrisorile căpitanilor lui Iosafat	256
Adaia delegatul	260
Prinții din orașe	261
Amon, guvernatorul Samariei	262
Primul asediu al Samariei de regele din Damasc	263
Capturarea și eliberarea regelui Damascului de regele din Samaria	267
Nave, șefi de clan sau legiuni?	270
Regele Samariei caută un aliat contra Damascului	272
Ahab sau Iehoram, două versiuni în Biblie	273

Capitolul VII – SCRISORILE DE LA EL-AMARNA (continuare)

Foamete	281
Revolta lui Mesha	286
Marea Mânie: o reconstruire a părții misterioase absente din stela lui Mesha	291
Arza curteanul	295
Ierusalimul în pericol	297
Revolta sodomită	300

Al doilea asediu al Samariei	301
Nman, diplomat în Siria	304
Scrisorile „Marii Femei din Shenum”	307
Regele din Damasc completează contra vieții regelui din Samaria	309
Bolnav, regele din Damasc este asasinat	311
Hazael „câinele” arde fortăreața lui Israel	313
Ultimele scrisori ale lui Ahab	317

Capitolul VIII – SCRISORILE DE LA EL-AMARNA (concluzie)

Iarimuta	321
Samaria/Sumur sub oligarhie	323
Sumur, orașul regal	324
Salmanasar al III-lea îl izgonește pe regele Nikmed	326
Salmanasar al III-lea este atacat de o coaliție siriană sub ordinea lui Biridri (Biridria), comandantul din Megiddo	328
Salmanasar al III-lea invadează tinutul Amuru și-l înfruntă pe regele din Damasc	332
Fenicienii pleacă în căutarea unui nou cămin	334
Cine a fost temutul Rege din Hutti din scrisorile de la el-Amarna?	337
Idiomuri din scrisorile de la el-Amarna	341
Epoca fildeşului	344
Concluzii	350
La jumătatea drumului	353
Notele autorului	359

MULȚUMIRI	359
NOTELE AUTORULUI	361

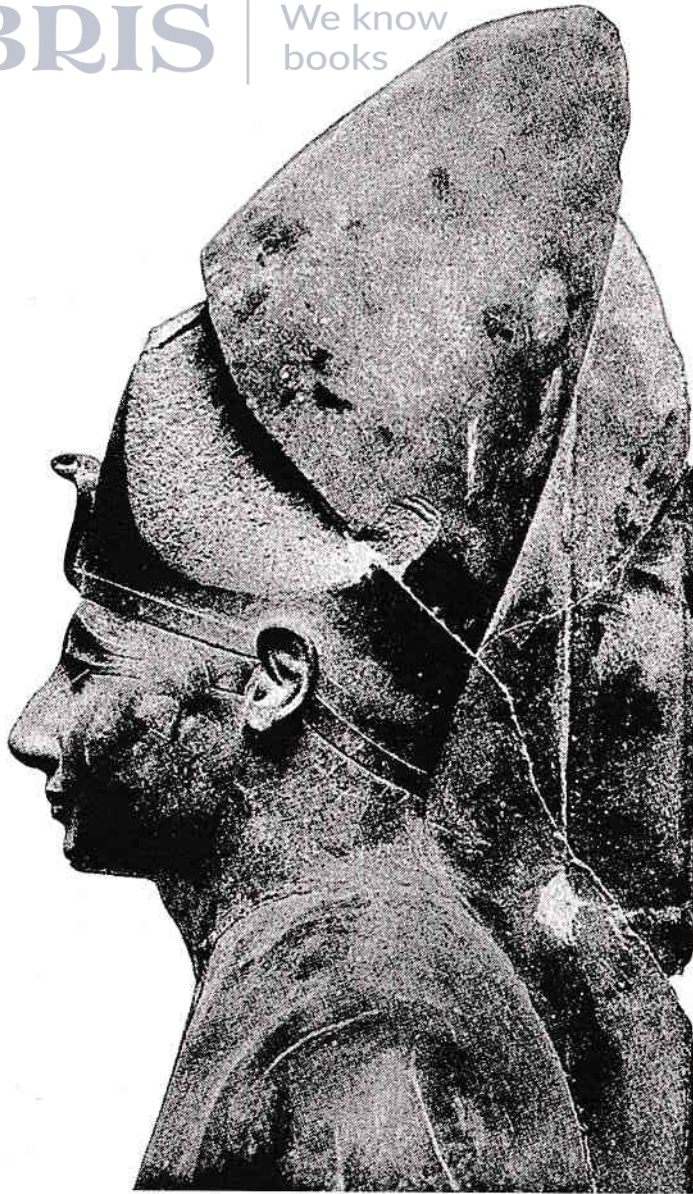
Prefață

Lucrarea *Epoci în Haos* a fost concepută în momentul în care mi-am dat seama că un cataclism se produsese în epoca Exodului biblic și că acea catastrofă ar putea să fie legătura dintre istoria lui Israel și cea a Egiptului, cu singura condiție ca vechile texte egiptene să conțină referințe la un eveniment similar.

Am găsit aceste texte și am realizat în timp scurt reconstrucția istoriei antice de la Exod până la cucerirea lui Alexandru cel Mare.

Din luna octombrie a aceluiași an, înțelesesem natura și întinderea aceluia dezastru. În cursul următorilor zece ani, m-am ocupat de două sarcini scriind în același timp *Ciocnirea lumilor* și *Epoci în haos*, ceea ce a cerut din partea mea un efort de-a dreptul titanic.

Epoci în haos acoperă amplu perioada la care se referă *Ciocnirea lumilor*: cei 800 de ani cuprinși între Exodul evreilor și invadarea Palestinei de Sanherib în 687 î.Hr., plus trei secole și jumătate suplimentare până la Alexandru cel Mare, în total 1 200 de ani de istorie a Orientului. Spre deosebire de *Ciocnirea lumilor*, dedicată aspectului material al acelei perioade, *Epoci în haos* se ocupă de aspectele politice și culturale. Și acea catastrofă naturală uriașă permite reconstrucția aici a unei noi cronologii a istoriei antice. Am analizat arhivele de la o țară la alta și de la o generație la alta,

Tutmes al III-lea

Introducere

Aceasta nu este o narațiune istorică în sensul uzual al termenului, ci o serie de capitole similare unui proces în care martorii chemați la bară trebuie să combată o teorie veche și să confirme exactitatea unui concept nou al Istoriei Antice.

Astfel, Istoria veche a omenirii, niciodată contestată până în prezent, este pusă sub acuzare și se prezintă o reconstituire nouă. Perioada respectivă acoperă mai bine de 1 000 de ani și se termină cu apariția lui Alexandru cel Mare.

Când perspectiva istorică este deformată, se produc lucruri uimitoare: imaginați-vă ce s-ar întâmpla dacă am studia istoria Europei și a SUA cu un decalaj de 600 de ani în datele englezești! Europa și America s-ar găsi în anul 1940, pe când Marea Britanie ar fi în... 1341. În consecință, Winston Churchill din 1341 n-ar fi putut să viziteze America deoarece Cristofor Columb a descoperit-o abia în 1492. Ar fi vizitat așadar altă țară (a cărei localizare ar fi subiect de dispută între studenți) și s-ar fi întâlnit acolo cu șeful guvernului.

Alt șef de stat american (nu Franklin Roosevelt din Washington) ar fi rămas în istorie ca fiind cosemnatar al unei carte alături de Churchill din Marea Britanie în 1341. Dar, fiindcă registrele americane au pomenit de un Churchill care a traversat oceanul la începutul anilor 1940 din secolul al XX-lea, istoria

britanică ar fi menționat și un Churchill II la 600 de ani după primul. Cromwell s-ar fi dedublat grație aceleiași procedeu. Ar fi trăit cu 300 de ani înaintea lui Churchill, dar și cu 300 de ani după el, adică cu 300 de ani înainte de Churchill II.

Am fi luptat de două ori în Primul Război Mondial, dar și în al Doilea Război Mondial. După 575 de ani, Primul Război Mondial (în cea de-a doua versiune) i-ar fi succedat celui de-al Doilea Război Mondial în prima sa versiune.

La fel, dezvoltarea Constituției, viața culturală, progresele tehnologiei și artelor ar apărea haotice. Newton în Anglia, în loc să-i urmeze lui Copernic, i-ar deveni strămoș. Jeanne d'Arc ar fi trăit vechea tradiție a sufragetelor din era postvictoriană, ar fi fost arsă de două ori la un interval de 600 de ani sau, în confuzia tot mai mare a istoriei, ar fi trebuit să facă față aceluiași risc ca să sufere aceeași moarte câteva secole înaintea secolului nostru.

În cazul de față nu numai insulele britanice ar fi avut istorie dublă și deformată, ci și întreaga istorie a lumii ar fi avut aceeași soartă. Firește, asta ar stârni dificultăți, dar ar fi înlăturate ca excepții. Ar fi propuse și discutate teorii complicate. Dacă ar fi acceptate, ar deveni ele însele obstacole noi și puternice în calea unei percepții corecte a istoriei.

Istoria antică este deformată în același fel: sincronizarea perturbată transformă multe personaje istorice în „fantome” sau în „jumătăți” și în „dubluri”. Deseori, chiar evenimentele sunt dublate, numeroase bătălii devin umbre, unele imperii, fantasmе.

Eroarea principală o conține istoria Egiptului: vechimea îi taie orice contact real cu istoria celorlalte popoare. Popoarele din Asiria, Babilon și Media au relatat evenimentele în care au fost confruntate cu Egiptul pornind de la analele egiptene; istoria egipteană reia, pentru a doua oară, descrierea aceluiași eveniment, pornind de la sursele păstrate de alte popoare. Astfel istoria Asiriei, a Babilonului și a Mediei a fost perturbată și denaturată, istoria „imperiului hitit” este în întregime inventată, istoria greacă din perioada miceniană

este deplasată, perioada anterioară lui Alexandru este făcută zdrențe, luptătorii spartani și atenieni, inclusiv cei mai vestiți, apar o dată în plus în paginile de istorie ca invadatori arhaici iviți din cețurile trecutului.

A restabili cronologia istoriei popoarelor antice este exaltant. Într-o nouă lumină, putem vedea că multe documente, prezentate într-o perspectivă istorică incorectă, sunt interpretate greșit. Vom citi astfel povestea plăgilor Egiptului din timpul Exodului relatată de un martor ocular egiptean și păstrată pe un papirus.

Vom fi capabili să stabilim identitatea misterioșilor hikisoși. Vom putea să indicăm amplasamentul fortăreței Auaris, probabil cea mai importantă din vechime.

Vom citi istorisirea făcută de regina din Saba despre călătoria la Ierusalim în epoca lui Solomon. Vom vedea ilustrațiile care reprezintă această călătorie, precum și locuitorii, animalele și chiar plantele din Palestina.

Vom avea în fața ochilor fotografii ale veselei, mobilelor și ustensilelor din Templul lui Solomon, gravate în basorelieful de un artist din acea vreme.

Vom urmări apoi scrisori compuse de regii evrei din Ierusalim Iosafat și Ahab, păcătosul Izabelei, precum și scrisorile semnate de șefi militari ale căror nume le cunoaștem grație textelor biblice.

Revizuirea istoriei egiptene, asiriene și babiloniene, precum și a Greciei antice provoacă consecințe de o importanță și mai nemaipomenită. Cronologia modificată, fără să altereze ordinea evenimentelor trăite de vechii eroi, le îmbogățește considerabil relatările. Durata istoriei Egiptului, apoi cea a Babilonului, Asiriei, Mediei, Feniciei, Cretei și Greciei sunt modificate. Lumea antică restructurată prezintă astfel arhitecturi ordonate corect în timp și spațiu. Și ne dăm seama că regii au fost transformați în propriii lor stră-strănepoți. Au fost descrise imperii himerice și s-au deschis muzee ca să fie expuse opere de artă provenite din regate care nu au existat niciodată, acele obiecte de artă datând din alt secol sau

chiar din alt mileniu. Acesta este cazul Imperiului Hitit și al artei sale; este cazul poporului hurian și al limbii sale.

După eforturi laborioase, cercetătorii au înregistrat reușite ignorându-le adevărata natură. Limba caldeeană a fost descifrată fără ca lingviștii să-și dea seama că citeau caldeeană; numeroase manuale despre limba cariană au fost realizate fără ca abilitii filologi să știe că era cariana.

Într-o scurtă introducere nu este posibil să evidențiem toate lucrurile

care apar într-o lumină nouă atunci când sunt așezate corect în timp. Când lacătele istoriei mondiale sunt desfecate, afirmațiile despre popoare și țări, arta și religia lor, bătăliile și trădările lor se revarsă ca dintr-un corn al abundenței.

Această carte e posibil să fi omis să citeze câteva realități și tot atâtea analogii, dar o muncă de pionierat poate să evite cu greu un astfel de neajuns.

Într-o scurtă introducere nu este posibil să evidențiem toate lucrurile care apar într-o lumină nouă atunci când sunt așezate corect în timp.

CRONOLOGIA EGIPTULUI STABILITĂ DE ISTORICII „CLASICI”

- 5000 – 3000 î.Hr. — Preistoria egipteană
- 3000 – 2700 î.Hr. — Perioada thinită (dinastică timpurie)
- 3000 – 2900 î.Hr. — Dinastia I
- 2900 – 2700 î.Hr. — Dinastia II
- 2700 – 2200 î.Hr. — Regatul Vechi

- 2700 – 2600 î.Hr. — Dinastia III
- 2600 – 2500 î.Hr. — Dinastia IV
- 2500 – 2400 î.Hr. — Dinastia V
- 2400 – 2200 î.Hr. — Dinastia VI
- 2200 – 2060 î.Hr. — Perioada intermediară 1**
- 2200 – 2150 î. Hr. — Dinastiile VII și VIII
- 2150 – 2100 î. Hr. — Dinastia IX
- 2100 – 2060 î.Hr. — Dinastia X, începutul dinastiei XI
- 2060 – 1785 î.Hr. — Regatul Mijlociu**
- 2060 – 2000 î.Hr. — Sfârșitul Dinastiei XI
- 2000– 1785 î.Hr. — Dinastia XII
- 1785 – 1580 î.Hr. — Perioada intermediară 2**
- 1785 – 1730 î.Hr. — Dinastiile XIII și XIV
- 1730 – 1680 î.Hr. — Dinastiile XV și XVI a hikosșilor
- 1680 – 1580 î.Hr. — Dinastia XVII vasală a hikosșilor
- 1580 – 1070 î.Hr. — Regatul Nou**
- 1580 – 1300 î.Hr. — Dinastia XVIII cu cei patru faraoni Amenhotep (Amenophis), dintre care Akhenaton, cei patru faraoni Tutmes (Thutmosis) și Tutankhamon
- 1300 – 1200 î.Hr. — Dinastia XIX cu Ramses I și Ramses al II-lea
- 1200 – 1070 î.Hr. — Dinastia XX cu următorii 9 faraoni Rames (III –XI)
- 1070 – 715 î.Hr. — Perioada intermediară 3**
- 1070 – 950 î.Hr. — Dinastia XXI
- 950 – 730 î.Hr. — Dinastiile libiene XXII și XXIII
- 730 – 715 î.Hr. — Dinastia XXIV
- 715 – 656 î.Hr. — Dinastia XXV etiopiană
- 656 – 332 î.Hr. — Perioada Târzie**
- 656 – 525 î.Hr. — Dinastia XXVI saită
- 525 – 404 î.Hr. — Dinastia XXVII persană
- 404 – 343 î.Hr. — Dinastiile XXVII – XXX, sfârșitul regilor egipteni
- 343 – 332 î.Hr. — Dominația persană, apoi Alexandru cel Mare
- 332 î.Hr – 30 d.Hr. — Perioada greacă**
- 30 – 395 d.Hr. — Perioada romană**
- 395 – 617 d.Hr. — Perioada bizantină și interdicția de a practica cultul lui Amon și al celorlalți zei și zeițe egipteni. Începutul islamului.**

